

ЗРОСТИ ДО ОСОБИСТОСТІ

Вітальне слово

Шановні автори і читачі, вітаємо вас з виходом у світ нового всеукраїнського наукового психологічного видання – журналу «Психологія і особистість», яке започатковане Інститутом психології імені Г.С. Костюка НАПН України та Полтавським національним педагогічним університетом імені В.Г. Короленка МОНМС України!

Видання журналу ґрунтується на принципах професіоналізму, наукової об'єктивності та політичної незаангажованості. Метою та основними програмними цілями видання є інформування науковців, учителів, магістрантів, студентів та широкого кола читачів, що цікавляться психологією, про дослідження в галузі психології особистості. Періодичність видання – два рази на рік, мова видання – українська.

Слід зважити на об'єктивні чинники створення такого видання, яких можна виділити принаймні чотири. По-перше, це культурно-історичний і соціально-політичний фон життєдіяльності громадян України на початку ХХІ століття, яка відбувається під прапорами свободи, демократії, приватної ініціативи в економіці та прав людини. Оспівувачем саме такого життя був видатний демократ, борець за права людини і письменник Володимир Галактіонович Короленко.

По-друге, це розвиток психологічної науки, яка накопичила, з одного боку, досить багато різноманітних знань про психі-

чні функції, властивості, стани але втратила, за свідченням наших відомих земляків з Москви П.П. Блонського і В.П. Зінченка, «живу душу». Водночас, з іншого боку, багато дисертацій з психології сьогодні нагадують соціологічні або статистичні звіти, де аналізуються експериментальні та контрольні вибірки досліджуваних, а людина за відсотками і множинами випадків... зникає. Тому, за висловом автора «генези буття особистості», виникає «нужда» в цілісності психологічної багатовимірності людини, яку і несе в собі категорія особистості.

По-третє, так склалося в історії психології, що Київ і Полтавщина дали світові таких корифеїв психології особистості, як І.О. Сикорський, П.Р. Чамата, О.Ф. Лазурський, Г.С. Костюк, Д.Б. Ельконін, В.А. Роменець та інші, справу яких у розвитку цієї галузі психологічної науки необхідно підхопити і гідно продовжити попередників.

По-четверте, в останні роки в Україні, подолавши тоталітарні заборони минулого, бурхливо розвивається прикладна психологія, практична психологія, психологічна практика, що повинні дійти до кожної людини, яка є, знов таки, унікальною й неповторною особистістю. І навіть якщо в практиці часто панує еkleктика («коктейль» з психологічних теорій, шкіл, методологій, методик психодіагностики, психокорекції та психотерапії), практичний психолог-професіонал, як до цього закликає, зокрема, лідер практичної психології в Україні В.Г. Панок, повинен усвідомлювати ті складові «коктейлю еkleктики», якими він користується в роботі з особистістю клієнта психологічної консультації під гаслом, що варто запозичити у медиків, – «Не нашкодь!».

Щодо суб'єктивних факторів, то ми не звикли «світити» своїх героїв. Ми дуже привчені дбати про роботу археологів, які по смерті ініціаторів можливо відкопають історичну істину про них у землі. У випадку невдачі, така скромність першопрохідців, можливо, й виправдана, адже поразка – завжди сирота. У перемоги (наприклад, успіху журналу «Психологія і особистість») з'явиться дуже багато батьків, які будуть раді німоті засновників (не прийдеться нікого викреслювати з історії, бо автори викреслили себе самі).

Співредактори видання сподіваються на його успіх, але навіть за умов поразки не бояться оприлюднити імена авторів ідеї, до яких належать кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології ПНПУ імені В.Г. Короленка Іван Геннадійович Тітов, ініціативу якого підтримали і втілили у життя автори цього вітального слова разом з ректором Полтавського педагогічного університету Миколою Івановичем Степаненком.

У ході організаційного етапу відбулася дискусія щодо назви журналу. Спочатку дійшли згоди, що назва повинна бути не романтично-загадкова, а прозоро-наукова. Пропонувалася версія «Психологія особистості», але «Психологія і особистість» передбачає висвітлення більш широкої проблематики. Хоча і тут один з потенційних членів редакційної колегії висловив сумнів щодо сполучника «і» на тій підставі, що психологія особистості є складовою психології взагалі. Але беручи до уваги ту обставину, що психологія не має монополії на вивчення особистості, яка є важливим предметом і таких наук, як філософія, історія, соціологія, політологія, право тощо, зупинилися на останньому варіанті.

Окрема подяка всім членам редакційної ради і редакційної колегії, які погодилися розподілити тягар чи честь відповідальності, що доведеться нести в роботі над числами цього видання. Ці шановані фахівці представляють різні регіони і наукові або вищі навчальні заклади України і, сподіваємося, будуть гідно представляти напрацювання у царині психології та особистості різних психологічних шкіл і відстоювати вітчизняні пріоритети.

Орієнтовні змістові рубрики журналу:

1. Теоретичні та методологічні проблеми психології особистості.
2. Експериментальні та прикладні дослідження у галузі психології особистості.
3. Особистісно орієнтований підхід у практичній психології.
4. Акмеологічна культура особистості як суб'єкта праці та спілкування.
5. Особистість психолога: історія, сучасність, перспективи.

6. Наукове життя.

7. Рецензії і бібліографія.

Цей перелік рубрик не є остаточним, тому колектив редакції закликає авторів і читачів до співтворчості щодо їх розширення чи доповнення.

Маємо надію, що з третього числа журналу, яке вийде у першому півріччі 2013 року, він отримає статус наукового фахового видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт, що представлені на здобуття наукових ступенів докторів і кандидатів наук у галузі «Психологічні науки».

Разом з тим, закликаємо авторів до викладу своїх найскладніших теорій, методологем чи результатів експериментальних досліджень мовою, що буде зрозумілою не тільки вузькому колу однодумців, але й широкому колу читачів. Пам'ятаймо, що науку рухають не лише осяяння великих учених, але й замовники наукових чи прикладних психологічних досліджень або практичних розробок. Адже, *«...накопичений в індивідуальному існуванні людини досвід, завдяки руху **нужди**, стає надбанням усього людства»* (Максименко, Психологія особистості, 2007, с. 8). Тому й осяяння, якщо не будуть осмислені вченим або винахідником, логічно викладені для оприлюднення, зрозумілі й визнані потенційними замовниками чи клієнтами предметами і їх нужди, то вони мають загрозу так і залишитися надбанням голови лише автора, якою б розумною вона не була. Й ми так і не подолаємо кризи взаємин психологічної науки з практикою, про яку попереджав ще на початку ХХ століття Л.С.Виготський.

Поради щодо оформлення статей у фаховому виданні автори знайдуть у кінці кожного номера.

Отже, шановні колеги і читачі, з першим числом журналу «Психологія і особистість» та надією – якнайдовше не останнім!

З найкращими побажаннями
Сергій Максименко,
Володимир Моргун